

7/5767

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.11.610/ 1785
Konu : Balıkesir Milletvekili
Namık HAVUTÇA'nın
Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ
.../.../2012
25 Nisan 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/04.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-59105 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA' nın, Balya ve civarındaki çevre kirliliği hakkında Bakanlığımıza yöneltilmiş olduğu 7/5767 Esas sayılı Yazılı Soru Önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN NAMIK HAVUTÇA'NIN
TBMM 7/5767 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

- 1) Balya ve çevresinde halk sağlığını ve çevreyi tehdit eden kurşun kirliliğinin hangi boyutlarda olduğunun tespit edilmesi için hangi çalışmaları yaptınız?
- 2) Bölgede, mahkeme kararı ve veteriner raporları ile de tespit edilen kurşun kirliliğini önlemek için hangi önlemleri aldınız? Aldığınız önlemler neden yetersiz kaldı?
- 3) Bölgede, Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü tarafından yazılan raporla da tespit edilen kurşun kirliliği ile ilgili olayın çıktığı ilk günden bu yana denetim yapılmış mıdır? Denetimler hangi sıklıkta yapılmıştır? Denetimler ne şekilde sonuçlanmıştır?
- 4) Son 10 yıl içinde Balıkesir İli içinde çevre kirliliğine yol açan veya açabilecek olan her türlü işletmeye hangi denetimler ne zaman hangi aralıklarla yapılmıştır? Denetimler ne şekilde sonuçlanmıştır?

CEVAPLAR:

1- Balıkesir İli Balya İlçesindeki maden işletme sahasında bulunan maden atıklarının çevreye verdiği zararın derecesini ölçmek ve bu zararların etkilerini ortadan kaldırmak için geçmişten günümüze; Bakanlığımızın İl Müdürlüğü elemanlarınca, gerek resmi kurum, gerekse üniversite temsilcilerinin katılımı ile gerekli tetkik ve analizler yapılmıştır.

Bu araştırmalar sonucunda; atıklar içerisinde işlenebilecek düzeyde ekonomik değere sahip ağır metal (kurşun-çinko) cevherinin bulunduğu, bünyesinde cevher bulunduran ve toprak üzerinde vahşice depolanan bu atıkların atmosferik olayların etkisiyle, uğradığı kimyasal ve fiziksel değişimler sonucu erime ve parçalanmalar ile atık sahasının içerisinden geçen ve daha sonra Manyas Gölüne ulaşarak, Kocaçay deresine bağlanan Maden Deresine ve çevredeki araziye karıştığı belirlenmiştir.

Bunun üzerine, bölgeden alınan yüzey suyu ve toprak örnekleri laboratuarda incelenmiş olup, dere ve çevresindeki arazilerde yüksek oranda bakır, kurşun, kadmiyum, çinko gibi ağır metal miktarının ölçülmesi, bölgede ağır metal kaynaklı bir kirliliğin olduğu tespit edilmiştir.

2- Bahse konu hayvan ölümlerinin görüldüğü bölgeden alınan yüzey suyu numunesinin analiz sonuçları Kurşun, Çinko, Bakır, Demir ve Krom parametreleri yönünden yüksek değerlerde ölçülmüştür. Ölçüm sonuçları Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde Kıta içi Su Kaynaklarının Sınıflarına göre, Kalite Kriterlerinde belirtilen değerlerle karşılaştırıldığında, belirlenen parametrelere göre çok kirlenmiş su olarak tanımlanan IV. sınıf kalitesinde çıkmıştır.

Bununla birlikte, üç ayrı noktadan alınan toprak numunesi ile ilgili olarak; hayvan ölümlerinin gerçekleştiği bölgenin Maden Deresi kıyısından alınan toprak numunesinde Kurşun, Çinko, Bakır, Demir ve Krom değerlerinin, toprakta bulunması gereken normal değerlerden çok daha fazla olduğu ve bu bölgeye kıydan 50 ve 100 m mesafede bulunan iki bölgeden alınan toprak numunelerinde ise Kurşun-Çinko parametrelerinin ise yüksek olduğu görülmüştür.

3- Bakanlığımız bölgedeki çevre kirliliğinin giderilmesi için, söz konusu atıkların bünyesindeki ekonomiye kazandırılacak cevherlerin varlığı ve miktarı dikkate alınarak, konunun Maden Kanunu hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiğini öngörmektedir.

Bu bağlamda; “Pasa, Bakiye Yığını ve Cürufaların Muhafazası” başlıklı Maden Kanunu’nun 36. maddesinin ikinci fıkrasında “İşletme ruhsatının herhangi bir sebeple sona ermesi halinde, sahadan üretilmiş madenlerin, pasa, bakiye yığınları ve cürufaların, ruhsat sahibince nakledilmesi için bu Kanunda zikredilen mücbir sebepler dışında altı aylık süre verilir. Bu süre içerisinde nakledilmeyen ve ekonomik değeri olan madenler Valilik tarafından ihale edilerek satılır. Satıştan sağlanan gelir ise özel idareye aktarılır. Ekonomik değeri olmayan maddeler için de 32. madde hükmü uygulanır” denilmektedir.

Bu çerçevede; mevcut haliyle çevre kirliliğine ve yöre halkının şikâyetlerine neden olan Balya maden atıklarının, ekonomiye kazandırılacak düzeydeki cevherlerde dikkate alınarak, Maden Kanunu’nun 36. maddesi hükümleri doğrultusunda gerekli çalışmaların yapılması hususu İl Özel İdaresine bildirilmiştir. İl Özel İdaresi de maden atıklarının ekonomik değer içerdiği, günümüz teknolojileri ile değerlendirilmelerinin mümkün olduğunu ayrıca, Valilik tarafından ihale edilerek, satılmasının Maden İşleri Genel Müdürlüğü’nce uygun görüldüğü belirtilmiştir.

4- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan Yönetmelikler çerçevesinde Balıkesir İlinde çevre kirliliğine neden olacak kurum, kuruluş ve işletmelerde, İl Müdürlüğümüzün mevcut personel, araç ve ekipman durumu nispetinde denetimler gerçekleştirilmektedir. Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmeliklere aykırı durumların tespiti halinde ise idari para cezası veya faaliyetin durdurması yönünde yaptırım kararları uygulanmaktadır.

